

Gresk stil ca. 700 f. kr. - 31 f. kr.

Lion Gate, Mycenae

Simonas Petras Monastery, Mount Athos

Temples of Paestum, Naples, Italy

The Parthenon, Athen

Temple of Athena Nike, Athen

Erechtheion, Athen

Theater at Epidaurus

Stoa of Attalus, Athen

(Greek, ancient, -1250)

(Greek, vernacular)

(Greek, ancient archaic doric, -530 to -460)

(Greek, ancient doric, -477 to -438)

(Greek, ancient ionic, -427)

(Greek, ancient ionic, -421 to -405)

(Greek, ancient classical ampitheater, ca. -300)

(Greek, doric ancient, -150)

Etrurien ca. 700 - 100 f. kr. = før-romersk

Gresk stil ca. 700 f. kr. - 31 f. kr.

Den arkaiske perioden 700 f. kr. - 500 f. kr.

Den klassiske perioden 500 f. kr. - 350 f. kr.

Den hellenistiske perioden 350 f. kr. - 31 f. kr.

Tidsholdning:

- erobrende
- organisering
- lederdominans

Arkitekturuttrykk:

- individualiserende
- funksjon
- fristilling
- skjellet

Bygninger:

- tempelet
- teateret
- stoaen (den organiske byen)

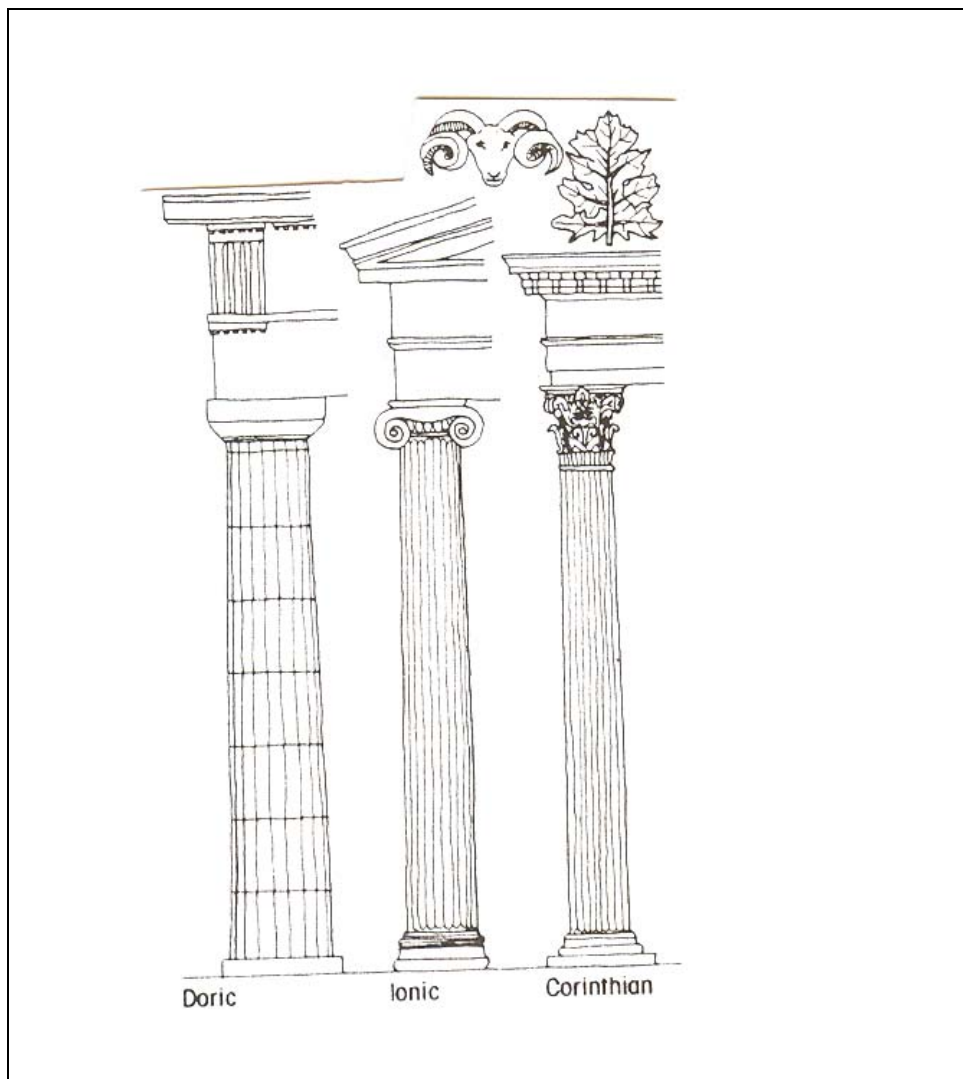
Hellenisitisk periode, ca. 1000 - 150 f. kr.

Momentalt helligdom, rundbuer, tønnehvelv

1) Dorisk. Eldst, bastante søyler. Apollotempelet i Korint.

2) Jonisk. Slankere, lettere, dekorativ. Akropolis i Athen.

3) Korintisk 400 f. Kr. Rundere kurver, likesindig, blader (ankandus). Olympeion Athen.

**Parthenon (ca. 450 f. kr. gresk/antikken)
Akropolis, Athen**

Greske templer var enkle, ofte rektangulære bygg med en statue av guddommen i den østre delen. Store templer som Parthenon hadde et utvendig peristyl (søylegang). Tempelet til Athena Parthenos, Athens bestytterinne, går for å være et kunstnerisk og arkitektonisk mesterstykke. Det er et eksempel på dorisk stil, 69,5 m langt og 30,5 m bredt. Et peristyl (et utvendig søylegang) omga det indre rommet, cellaen, der det sto en kjempestatue i gull og elfenben av gudinnen. Søylegangen hadde 46 kannerte søyler, oppbygd av tromler, som smalnet av mot toppen - åtte sett fra gavlsiden ved hovedinngangen og 17 sett fra langsiden. Så vel søyler som frontispis (dør med overstykk) og entablement (hele konstruksjonen over søylene) var av marmor, mens taket var av tre. Denne byggestilen hadde utviklet seg fra enkle tømmerkonstruksjoner, og Parthenon er et tidlig eksempel på hvordan et så vanskelig arkitektonisk arbeid elegant lot seg løse i stein. Men enkelheten i form og linje er bedragerisk: Arkitekten, den joniske grekeren Iktinos, var en sann mester i perspektiv. De beregninger han foretok for at bygget skulle ta seg fordelaktig ut også sett nedenfra, stemte på millimeteren.

**Etrurien ca. 700 - 100 f. kr. = før-romersk
5a.1 Rundkirken St. Donat i Zadar**